

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrh na předběžné projednání obžaloby jako možnost obhájce k zabránění konání hlavního líčení

Povinností obhájce po celou dobu trestního řízení je důsledně hájit zájmy svého klienta. Jako jedna z důležitých možností obhájce, jak splnit tuto povinnost po podání obžaloby, je podání návrhu na předběžné projednání obžaloby. Ačkoli trestní řád ukládá předsedovi senátu povinnost přezkoumat každou podanou obžalobu, zda splňuje zákonné požadavky, obhájce by neměl jen pasivně vyčkávat na nařízení hlavního líčení, ale měl by naopak soudu pomoci najít důvod pro nenařízení hlavního líčení.

Zatímco státní zástupce při podání obžaloby soudu shrne pro něj podstatné aspekty případu (velmi často pouze důkazy svědčící v neprospěch obžalovaného), obhájce nemá prakticky možnost se k obžalobě vyjádřit a to až do své závěrečné řeči. **Obhajobě zbývá jediná možnost jak oslovit soud dříve, vyjádřit se k nashromážděným důkazům, rozporovat je a uvést stěžejní důvody obhajoby, a to podat návrh na předběžné projednání obžaloby.**

V tomto návrhu, obdobně jako při seznámení se spisovým materiálem při ukončení vyšetřování v přípravném řízení, by obhajoba měla soudu uvést konkrétní důvody pro předběžné projednání obžaloby, resp. důvody pro jiné vyřízení věci než nařízení hlavního líčení. **Obdobně jako ze závěrečné řeči by soudu mělo být zřejmé, čeho se obhajoba domáhá a z jakých důvodů.** Návrh by měl obsahovat i konkrétně rozbor celého případu a neměl by jen paušálně odkazovat na taxativní důvody pro předběžné projednání obžaloby, jež jsou uvedeny v § 186 trestního řádu.

Nejčastěji bude obhajoba namítat, že **přípravné řízení nebylo provedeno podle zákona**, neboť v něm byly závažným způsobem porušeny procesní předpisy, zejména ustanovení zajišťující právo obhajoby, a takové porušení procesních předpisů nelze napravit v řízení před soudem. Případně, že ve věci **nejsou v potřebném rozsahu objasněny základní skutkové okolnosti**, bez kterých není možné ve věci rozhodnout. V tomto případě předseda senátu dle § 188 tr. řádu **vrátí věc státnímu zástupci k došetření** a je-li toho třeba k odstranění závažných procesních vad přípravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem, nebo k objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možné v hlavním líčení ve věci rozhodnout, a v řízení před soudem by takové došetření bylo v porovnání s možnostmi opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení. Soud dá zároveň státnímu zástupci jasné pokyny, jakým způsobem dokazování doplnit.

V případě, že předseda senátu shledá, že jsou ve věci splněny okolnosti **odůvodňující zastavení trestního stíhání** podle § 172 odst. 1 nebo jeho přerušeni podle § 173 odst. 1 písm. a) až d), anebo **okolnosti odůvodňující podmíněné zastavení trestního stíhání** podle § 307, pak řízení zastaví, přeruší nebo vydá usnesení, kterým trestní stíhání podmíněně zastaví podle § 307 nebo rozhodne o schválení narovnání podle § 309.

Dále je možno v návrhu namítat, že **věc patří do příslušnosti jiného soudu nebo má být posouzena jako přešůpek, jiný správní delikt či kárné provinění**. V tomto případě soud napraví věc tím, že rozhodne o předloženi věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejbliže společně nadřízen jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný, má-li za to, že sám není příslušný k jejímu projednání nebo postoupí věc jinému orgánu.

V případě že předseda senátu dojde k závěru, že **skutek, který je předmětem obžaloby, bude třeba posuzovat podle jiného ustanovení trestního zákona**, než podle kterého jej posuzuje obžaloba, buď pouze na tuto skutečnost upozorní osoby, kterým se doručuje opis obžaloby (že bude nadále skutek posuzován dle jiného ustanovení zákona) nebo vrátí věc státnímu zástupci k došetření.

Nejméně užívaný důvod pro předběžné projednání obžaloby je pak případ, kdy vzhledem k okolnostem věci by bylo vhodné sjednání **dohody o vině a trestu**. Předseda senátu vždy nejdříve zjistí stanovisko obviněného a státního zástupce k sjednání dohody o vině a trestu a případně stanoví lhůtu k podání návrhu na schválení takové dohody.

Předseda senátu se po doručeni návrhu s ním seznámí a ve většině případů projedná návrh v neveřejném zasedání. Zákon umožňuje i nařízení veřejného zasedání a dle § 185 odst. 2 tr.ř. i k usnadnění rozhodnutí i výslech obviněného a opatření potřebných vysvětlení (tj. výslech svědků). Bohužel k využití tohoto postupu nedochází v praxi příliš často. Ve většině případů je písemný návrh obhajoby na předběžné projednání obžaloby jen založen do trestního spisu.

Z pohledu obhajoby se však jedná o významnou protiváhu oproti obžalobě a měl by být v trestním řízení důsledně využíván. Je třeba si uvědomit, že obhajoba může kdykoli v průběhu celého trestního řízení předkládat důkazy svědčící ve prospěch obviněného a proto tyto důkazy může přikládat i k návrhu na předběžné projednání obžaloby či může navrhopat jejich provedení.

Mgr. Hana Zimová

[Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneri s.r.o.](#)

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice

Velké náměstí 1
500 03 Hradec Králové

Tel.: +420 466 310 691
Fax: +420 466 310 691
gsm: +420 724 794 986
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

Další články:

- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Dětský certifikát](#)